

Bekendtgørelse om jordemødres forbeholdte virksomhedsområde og afgrænsningen heraf

I medfør af § 55, stk. 5, i lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 122 af 24. januar 2023, som ændret ved lov nr. 1778 af 28. december 2023, fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 1 i bekendtgørelse nr. 1810 af 28. december 2023 om delegation til Styrelsen for Patientsikkerhed af adgangen til udstedelse af bekendtgørelser efter lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed:

Kapitel 1

Anvendelsesområde og definition

§ 1. Bekendtgørelsen fastsætter regler om jordemødres forbeholdte virksomhedsområde, herunder jordemødres anvendelse og ordination af vacciner og øvrige lægemidler.

§ 2. Ved anvendelse af visse nærmere bestemte lægemidler, herunder vacciner, forstås både ordination og administration af de pågældende lægemidler.

Kapitel 2

Jordemødres forbeholdte virksomhedsområde

§ 3. Følgende opgaver er forbeholdt en jordemoder at udføre på eget initiativ og ansvar, jf. § 55, stk. 4, i lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed:

- 1) Manuel palpation af livmoder og indførelse af apparatur i skeden med henblik på konstatering af svangerskab samt varetagelse af forebyggende helbredsmæssige graviditetsundersøgelser under svangerskabet.
- 2) Behovsundersøgelser og undersøgelser med henblik på at diagnosticere risikosvangerskaber.
- 3) Udtagelse af blodprøver fra kvinden under graviditeten og i tilknytning til fødslen og fra det nyfødte barn.
- 4) Udførelse af hindeløsning med henblik på fødselsmodning.
- 5) Fødselshjælp til den fødende kvinde og barnet under spontane fødsler, der forløber uden komplikationer.
- 6) Anlæggelse af steriltvandspapler.
- 7) Anlæggelse af kort perifert venekateter.
- 8) Punktur af fosterhinderne i fødselens aktive fase.
- 9) Anlæggelse af kateter med henblik på tømning af urinblæren hos kvinden.
- 10) Anlæggelse af episiotomi og udførelse af sutureringer i forbindelse hermed.
- 11) Sugning af nyfødte i forbindelse med fødslen for fostervand og sekret.

§ 4. En jordemoder må i forbindelse med fødsler,

- 1) anlægge infiltrations- og overfladeanalgesi af perineum og i vagina samt anlægge pudendusblokade,
- 2) anlægge intravenøs adgang på den fødende og give isotonisk saltvand,
- 3) anvende ilt og inhalationsanalgesi med dinitrogenoxid-oxygen (N₂O-O₂) i en blanding med mindst 50 % ilt til den fødende,
- 4) anvende uteruskontraherende midler efter fødslen,
- 5) give barnet K-vitamin, og
- 6) give kvinden intramuskulær injektion med anti-D immunoglobulin og adrenalin.

§ 5. En jordemoder kan selvstændigt anvende de i bilag 1 nævnte lægemidler. En jordemoder kan desuden anvende de af Sundhedsstyrelsens anbefalede vacciner til gravide, der er godkendt i Danmark og EU.

§ 6. En jordemoder skal være fagligt kvalificeret og udvise omhu og samvittighedsfuldhed ved udførelsen af de i § 3 og § 4 nævnte opgaver og ved anvendelsen af vacciner til gravide, jf. § 5, og de i bilag 1 nævnte lægemidler.

Kapitel 3

Pligt til at henvise til eller tilkalde læge

§ 7. Jordmoderen skal henvise til eller tilkalde en læge ved patologiske tilstande eller komplikationer eller øget risiko herfor hos kvinden, fosteret eller barnet.

Stk. 2. Pligten efter stk. 1 gælder forhold under både graviditeten, fødslen og barslen.

Kapitel 4

Ikrafttræden mv.

§ 8. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2024.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1817 af 28. december 2023 om jordemodervirksomhed ophæves.

Styrelsen for Patientsikkerhed, den xxx

Anette Lykke Petri

/Helle Borg Larsen

Lægemidler

ATC kode	Lægemiddel	Disp.form	Bemærkninger
	B05, Blodsubstitutter og perfusionsvæsker		
B05BB01	Natriumchlorid, isotonisk (9mg/ml)	Infusionsvæske	(B). Middel til korrektion af forstyrrelser i væske- og elektrolytbalancen.
	C01, Cardielle midler		
C01CA24	Adrenalin	Injektionsvæske 1 mg/ml i ampuller á 1 ml eller injektionsvæske op til 0,3 mg pr. dosis i pen (autoinjektor).	(B). Sympatomimetisk middel med α - og β -adrenoceptorstimulerende virkning Anvendes ved anafylaksi.
	G02, Urogenitalsystem og kønshormoner		
G02AB01	Methylergometrin (Methergin®)	Injektionsvæske, opløsning med 0,2 mg. /ml methylergometrin.	(B). Anvendes som blødningsforebyggelse efter fødslen.
G02AD06	Misoprostol (Cytotec®)	0,4 mg (2 tabletter) sublingvalt eller rektalt.	(A). Anvendes til behandling af pågående blødning efter fødsel.
	H01, Hypofyse- og hypothalamushormoner		
H01BB02	Oxycytocin (Syntocinon®)	Konc. til injektions- og infusionsvæske, opl. 10 IE/ml	(B). Syntetisk uteruskontraherende middel. Anvendes som blødningsforebyggelse efter fødslen og ved uterusatoni.
	M01, Antiinflammatoriske og antirheumatiske midler		Selektive COX-2 hæmmere er udeladt, da disse kun indicerede til patienter med betydelig risiko for mave-tarmblødning eller ulcus til behandling af inflammatoriske reumatiske smerter (celecoxib, etoricoxib)

			<p>eller postoperative smerter (parecoxib).</p> <p>Ved ordination af non-steroide antiinflammatoriske midler (NSAID) påkræves opmærksomhed angående kontraindikationer samt gastrointestinale og kardiovaskulære risikofaktorer. Samtidig behandling med syrepumpehæmmere bør overvejes ved længerevarende behandling med non-steroide antiinflammatoriske midler (NSAID).</p> <p>Endvidere bør jordemødre være opmærksomme på, at NSAID-præparater er kontraindicerede i 3. trimester af graviditeten og skal anvendes med stor forsigtighed efter uge 20+0 i graviditeten.</p>
M01AE01	Ibuprofen	Filmoverl. tbl. Depottbl.	(HF), (HX18) og (B). Non-steroidt antiinflammatorisk middel (NSAID)
M01AE02	Naproxen	Tbl. Enterotbl. Oral susp.	(B). Non-steroidt antiinflammatorisk middel (NSAID)
	N01, Anæstetika		
N01BB02	Lidocain	Gel Intrauterin gel Injektionsvæske Plastre Kutanspray Salve	(HF) og (B). Lokalanalgetikum af amidtypen anvendelig til overfladeanalgesi
N01BB20	Lidocain, Prilocain	Plastre Creme Periodontalgel	(HF). Lokalanalgetikum af amidtypen til overfladeanalgesi
N01BB52	Adrenalin, Lidocain	Injektionsvæske	(B). Obs forsigtighedsregler. Bør ikke anvendes på fingre eller tæer.
N01BB53	Mepivacain (Carbocain ®)	Injektionsvæske	

		10 mg/ml+5 mikrog/ml	
	N02, Analgetika		
N02BE01	Paracetamol	Tbl. Filmvert. tbl. Dispergible tbl. Smeltetbl. Oral susp. Tbl. mod.udløs. Pulver til susp. Supp. Depottbl.	(HA18), (HX18) og (B). Svagt virkende analgetikum og antipyretikum. Infusionsvæske udeladt.
	V03, Andre terapeutiske midler		
V03AB15	Naloxon	Subl. resorib. Injektionsvæske Infusionsvæske Næsespray opl. Subl.film Depottbl.	(A) og (B). Specifikt virkende antidot til opioider
V07AB	Natriumchlorid, isotonisk	Infusionsvæske Infusionskonc. Infusionsemul. Oral opl. Parental solv.	(B). Opløsning og fortynding af infusions- og injektionssubstanser Peritoneal- og hæmodialysevæsker udeladt.
V07AB	Vand (sterilt)	Parental solv.	(HF). Opløsning og fortynding af infusions- og injektionssubstanser samt koncentrater. Til skylning af hænder, instrumenter og lignende. Jordemødre: Anvendes til anlæggelse af steriltvandspapler.